

Sayı: 4
02.07.2015
16:00

Mülga Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında yıllık tehlikeli atık beyanları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Bilgi Sistemi altında yer alan Atık Yönetim Uygulaması/Tehlikeli Atık Beyan Sistemi (TABS) kullanılarak gerçekleştirilmektedir. TABS'a yapılan beyanlar doğrultusunda 2013 yılı Tehlikeli Atık İstatistikleri hazırlanmıştır.

Ülke geneli oluşan tehlikeli atık miktarı ve bu atıkların geri kazanım/bertaraf yöntemlerine göre dağılımını belirlemek üzere Tehlikeli Atık Beyan Sistemi (TABS) oluşturulmuştur. Atık üreticilerinin Mülga Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında çevrimiçi uygulama olan TABS üzerinden tehlikeli atık beyanları alınmıştır.

Tehlikeli Atık Beyan Sistemi kullanıcıları; Türkiye genelinde faaliyetleri sonucu tehlikeli atık oluşumuna neden olan kişi, kurum, kuruluş ve işletmeler,(sanayi tesisleri, hastaneler gibi) atık üreticileri olarak kabul edilmektedir.

Sistemin ilk bölümünde tesisin faaliyet alanı, kapasitesi ve çalışan sayılarını içeren tesis bilgileri kayıt altına alınmaktadır.

İkinci bölümde ise mülga Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik (AYGEİY) Ek-IV'de verilen atık kodları ana bileşen olarak kullanılmıştır. Beyanda tesiste üretilen her bir atık kodu için; miktar, ölçü birimi, atığın işlem gördüğü yer (tesis dışı-ihracat ve stok) bilgisi, atık işleme yöntemi (geri kazanım/bertaraf yöntemi - AYGEİY Ek-2 A ve Ek-2 B) ve Bakanlığımızdan geçici faaliyet belgesi/çevre izin lisans belgesine sahip Geri kazanım/Bertaraf Tesisi bilgisi alınmıştır.

2013 yılında ülke genelinde 32.803 adet tesis tarafından tehlikeli atık beyan formu doldurulmuştur.

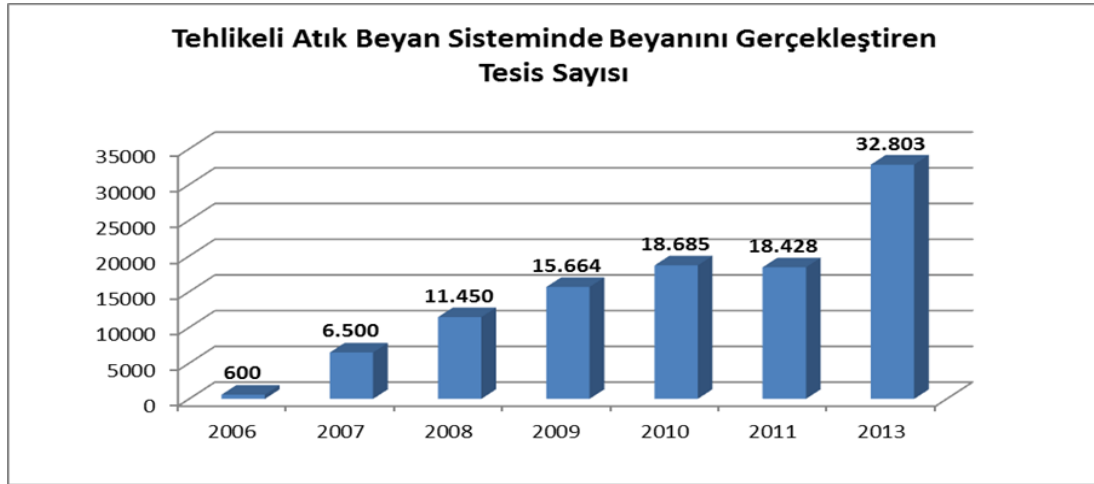
2013 yılı için Türkiye genelinde Tehlikeli Atık Miktarı toplamı 1.373.368 ton olarak belirlenmiştir.

Bu bülten içerisinde yer alan istatistik ve bilgilere maden sektöründen kaynaklanan atıklar dahil edilmemiştir.

02.04.2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete yayımlanarak yürürlüğe giren Atık Yönetimi Yönetmeliği (AYY) ile Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ve Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

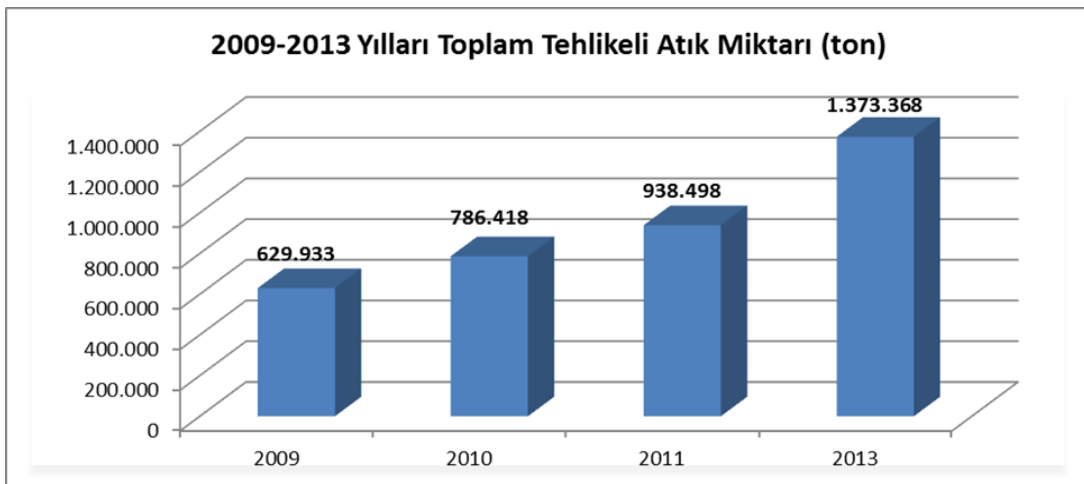
1- Tehlikeli Atık Beyanında Bulunan Tesislerin Yıllara Göre Dağılımı

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2013
Tehlikeli Atık Beyanında Bulunan Tesis Sayısı (adet)	600	6.500	11.450	15.664	18.685	18.428	32.803

2- Tehlikeli Atık Beyanında Bulunan Tesis Sayısı ve Tehlikeli Atık Miktarı

	2009	2010	2011	2013
Tehlikeli Atık Beyanında Bulunan Tesis Sayısı	15.664	18.685	18.428	32.803
Toplam Miktar (ton)	629.933	786.418	938.498	1.373.368

3- 2013 yılı Tehlikeli Atık Durumu Türkiye Geneli Dağılımı (Ton)

Geri Kazanım	Bertaraf	Stok	İhracat	TOPLAM
848.285	487.802	32.733	4.548	1.373.368

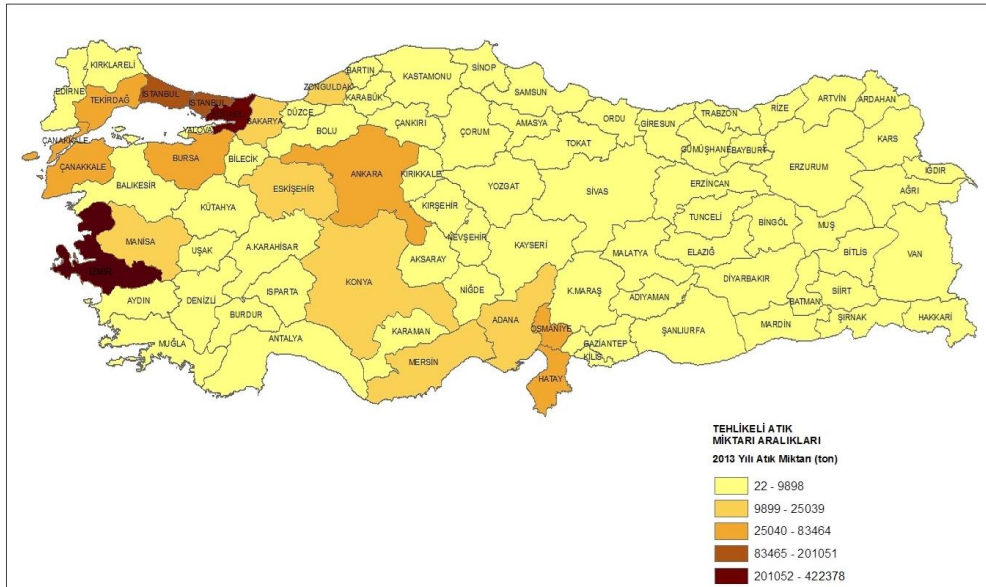
Geri kazanım: AYY'de belirlenen geri kazanım yöntemlerinden birine tabi tutulmak üzere tesisten gönderilen tehlikeli atık miktarını,

Bertaraf: AYY'de belirlenen bertaraf yöntemlerinden birine tabi tutulmak üzere tesisten gönderilen tehlikeli atık miktarını,

Stok: Yıl sonu itibarıyla tesiste stok olarak tutulan tehlikeli atık miktarını,

İhracat: İhraç kaydı ile tesisten gönderilen atık miktarını ifade etmektedir.

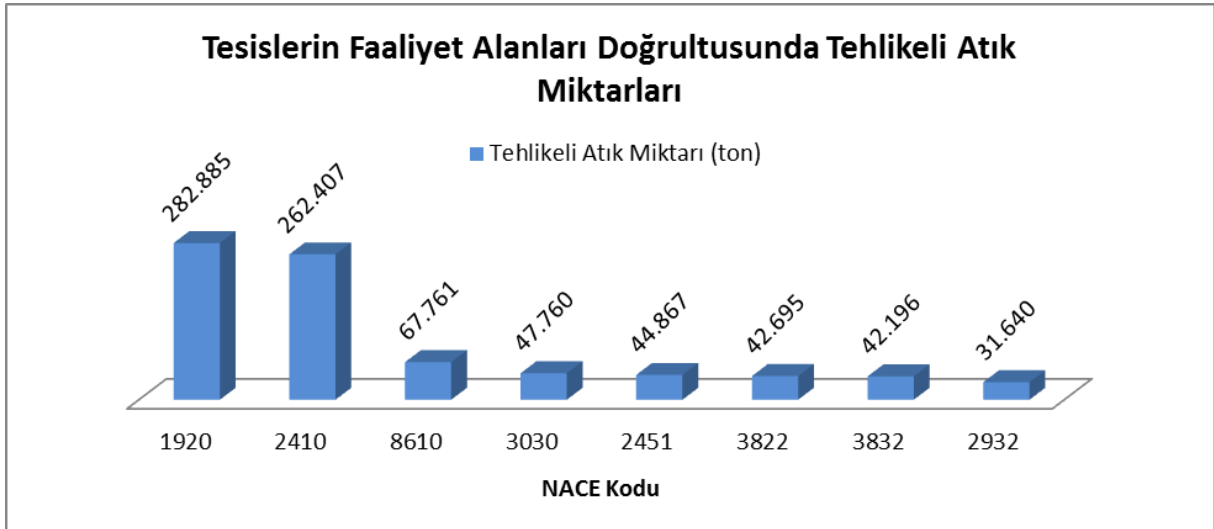
4- İllere Göre Tehlikeli Atık Dağılımı (Ton)

5- Tesislerin Faaliyet Alanları Doğrultusunda Tehlikeli Atık Miktarları

TABS'a yapılan beyanlar doğrultusunda en çok tehlikeli atık oluşturan 8 sektör ve toplam tehlikeli atık miktarları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

NACE Kodu	Faaliyet Alanı (NACE)	Tehlikeli Atık Miktarı (ton)
1920	Rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	282.885
2410	Ana demir ve çelik ürünleri ile ferro alaşımların imalatı	262.407
8610	Hastane hizmetleri	67.761
3030	Hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatı	47.760
2451	Demir döküm	44.867
3822	Tehlikeli atıkların ıslahı ve bertaraf edilmesi	42.695
3832	Tasnif edilmiş materyallerin geri kazanımı	42.196
2932	Motorlu kara taşıtları için diğer parça ve aksesuarların imalatı	31.640

6- İller İtibariyle 2013 Yılı Tehlikeli Atık Miktarları

İller itibariyle 2013 yılı tehlikeli atık miktarları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

İL	ATIK MİKTARI (Ton)	İL	ATIK MİKTARI (Ton)
ADANA	22.600	İZMİR	201.052
ADYAMAN	375	KAHRAMANMARAŞ	1.264
AFYONKARAHİSAR	6.675	KARABÜK	667
AĞRI	129	KARAMAN	182
AKSARAY	1.590	KARS	763
AMASYA	466	KASTAMONU	574
ANKARA	83.464	KAYSERİ	8.123
ANTALYA	6.276	KIRIKKALE	7.208
ARDAHAN	599	KIRKLARELİ	4.808
ARTVİN	303	KİRŞEHİR	561
AYDIN	4.333	KİLİS	145
BALIKESİR	6.008	KOCAELİ	422.378
BARTIN	1.018	KONYA	22.367
BATMAN	1.473	KÜTAHYA	9.898
BAYBURT	76	MALATYA	1.465
BİLECİK	4.344	MANİSA	21.873
BİNGÖL	175	MARDİN	520
BİTLİS	479	MERSİN	23.182
BOLU	1.613	MUĞLA	1.820
BURDUR	1.654	MUŞ	236
BURSA	64.768	NEVŞEHİR	412
ÇANAĞKALE	53.222	NİĞDE	548
ÇANKIRI	105	ORDU	883
ÇORUM	820	OSMANİYE	65.574
DENİZLİ	4.235	RİZE	583
DİYARBAKIR	3.759	SAKARYA	15.130
DÜZCE	8.039	SAMSUN	3.314
EDİRNE	900	SİİRT	207
ELAZIĞ	722	SİNOP	204
ERZİNCAN	588	SİVAS	3.422
ERZURUM	1.732	ŞANLIURFA	1.151
ESKİŞEHİR	25.039	ŞIRNAK	416
GAZİANTEP	4.590	TEKİRDAĞ	47.721
GİRESUN	483	TOKAT	626
GÜMÜŞHANE	432	TRABZON	2.361
HAKKARİ	182	TUNCELİ	22
HATAY	53.078	UŞAK	1.475
İĞDIR	114	VAN	987
ISPARTA	966	YALOVA	5.723
İSTANBUL	114.259	YOZGAT	439
		ZONGULDAK	11.401
GENEL TOPLAM= 1.373.368 ton			